

407

Besluit van 5 juli 1979 tot wijziging van het Liftenbesluit I (Stb. 1956, 167)

Wij Juliana, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Sociale Zaken van 21 februari 1979, Directoraat-Generaal van de Arbeid, Hoofdafdeling Wetgevingsbeleid, nr. 85439;

Gelet op de artikelen 2 en 6 van de Wet op de gevaarlijke werktuigen (Stb. 1952, 104);

De Raad van State gehoord (advies van 21 maart 1979, nr. 15);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Sociale Zaken van 2 juli 1979, Directoraat-Generaal van de Arbeid, Hoofdafdeling Wetgevingsbeleid, nr. 86824;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Liftenbesluit I (Stb. 1956)¹ ondergaat de volgende wijzigingen.

A

In artikel 1 wordt:

a. na onderdeel e een onderdeel ingevoegd, luidende:

«f. «NEN-EN 81-1»: Veiligheidsvoorschriften voor het vervaardigen en het aanbrengen van personen- en goederenliften, Deel 1, Elektrische personenliften, 1e druk, uitgegeven door het Nederlands Normalisatie-instituut in juni 1979.»;

b. de aanduiding van de bestaande onderdelen f, g en h vervangen door de aanduiding met onderscheidenlijk g, h en i.

B

Artikel 12 wordt gelezen:

«**Artikel 12.** 1. Kooien, kooitoegangen, behoudens het tweede lid, en vanginrichtingen moeten voldoen aan de bepalingen, opgenomen in hoofdstuk VII van N 1081.

2. Kooitoegangen moeten voorzien zijn van afsluitingen die voldoen aan het in NEN-EN 81-1 gestelde onder

5.4.3.2, 5.4.3.2.1 en 5.4.3.2.2,

8.6.1, 8.6.2, 8.6.3, 8.6.4, 8.6.5, 8.6.6 en 8.6.7,

8.7.1, 8.7.2, 8.7.2.1.1.1, 8.7.2.1.1.2, 8.7.2.1.1.3, 8.7.2.1.2 en 8.7.2.2,

8.9.1 en 8.9.2,

8.10.1 en 8.10.2,

8.11.1, 8.11.2 en 8.11.3.

3. Het tweede lid is niet van toepassing ten aanzien van liften, bestemd voor het vervoer van goederen onder begeleiding van de eigenaar of houder van de lift dan wel van personeel van die eigenaar of houder, mits:

- a. de nominale snelheid van de kooi niet meer bedraagt dan 0,63 m/s,
- b. de diepte van de kooi, gemeten loodrecht op de drempel van de kooitoegang, meer bedraagt dan 1,5 m,
- c. bij de berekening van de vloeroppervlakte van de kooi ter bepaling van het maximaal in de kooi toelaatbare aantal personen een strook van 10 cm breedte langs de drempel van de kooitoegang buiten beschouwing gelaten is en
- d. het drukknoppaneel in de kooi ten minste 40 cm van de kooitoegang verwijderd is.

4. Kooien moeten zodanig uitgevoerd zijn, dat de verhouding tussen de nominale last van de lift, het maximaal in de kooi toelaatbare aantal personen en de maximaal nuttige vloeroppervlakte van de kooi overeenkomt met de in dit lid opgenomen tabel.

Nominale last (kg)	Maximale nuttige kooivloeroppervlakte (m ²)	Maximaal aantal personen
100	0,40	1
180	0,50	2
225	0,70	3
300	0,90	4
375	1,10	5
400	1,17	5
450	1,30	6
525	1,45	7
600	1,60	8
630	1,66	8
675	1,75	9
750	1,90	10
800	2,00	10
825	2,05	11
900	2,20	12
975	2,35	13
1000	2,40	13
1050	2,50	14
1125	2,65	15
1200	2,80	16
1250	2,90	16
1275	2,95	17
1350	3,10	18
1425	3,25	19
1500	3,40	20
1600	3,56	21
1800	3,88	24
2100	4,36	28
2500	5,00	33
meer dan 2500, bij hydraulische aandrijving, per 100 kg toevoegen:	0,50	
meer dan 2500, bij niet-hydraulische aandrijving, per 100 kg toevoegen:	0,16	

Deze tabel moet aldus worden verstaan dat:

- a. voor tussenliggende waarden van de nominale last de maximale nuttige vloeroppervlakte van de kooi wordt bepaald door lineaire interpolatie en het maximaal aantal personen wordt berekend door de nominale last te delen door 75 en de uitkomst naar beneden af te ronden op een geheel aantal;

- b. indien de nominale last meer bedraagt dan in de tabel aangegeven voor de maximale nuttige vloeroppervlakte van de kooi, het maximaal toelaatbare aantal personen niet meer mag bedragen dan in de tabel bij die oppervlakte aangegeven is;
  - c. bij aanwezigheid van een al of niet van een afsluiting voorziene nis, in- of uitbouw van de kooi, de vloeroppervlakte van die nis of uitbouw wordt geteld bij de maximale nuttige vloeroppervlakte van de kooi.
5. Het vierde lid is niet van toepassing ten aanzien van personenautoliften die bestemd zijn om uitsluitend te worden bediend door personen die met die bediening vertrouwd zijn. Voor zodanige liften moet de nominale last berekend zijn met ten minste 200 kg per m² nuttige vloeroppervlakte van de kooi. ».

C

Artikel 20 wordt gewijzigd als volgt.

- 1. De bestaande tekst wordt genummerd als eerste lid.
- 2. Toegevoegd wordt een lid, luidende:

«2. Hij die een lift ten aanzien waarvan artikel 12, derde lid, van toepassing is, of een personenautolift als bedoeld in het vijfde lid van dat artikel voorhanden heeft, is verplicht te zorgen dat de lift slechts wordt bediend door personen die met die bediening vertrouwd zijn.».

ARTIKEL II

- 1. Het tweede en vierde lid van artikel 12 zijn niet van toepassing ten aanzien van liften die:
  - a. in bedrijf zijn gesteld vóór 24 januari 1978 of
  - b. niet onder a vallen maar voor de levering waarvan opdracht is gegeven vóór 24 oktober 1978 en die voor eerste keuring zijn gereedgekomen vóór 24 juli 1979.
- 2. Indien een lift als bedoeld in het eerste lid, die zich bevindt in een uitsluitend of in hoofdzaak voor bewoning bestemd gebouw, een kooi bevat met een toegang die niet kan worden afgesloten van de schachtwand waarlangs die kooitoegang zich beweegt, moet die toegang voorzien zijn van een zodanige beveiliging, dat gevaar voor beklemd raken tussen de kooidrempel en die schachtwand wordt voorkomen.

ARTIKEL III

Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweede dag na die der dagtekening van het Staatsblad waarin het zal worden geplaatst.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

Soestdijk, 5 juli 1979

Juliana

De Minister van Sociale Zaken,
Albeda

Uitgegeven de vierentwintigste juli 1979
De Minister van Justitie a.i.,
H. Wiegel

¹ Gewijzigd bij Koninklijk besluit van 17 januari 1969, Stb. 31.

NOTA VAN TOELICHTING

Bij de Raad van de Europese Gemeenschappen is de beraadslaging gaande over een voorstel voor een richtlijn betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lid-Statens inzake gemeenschappelijke voorschriften voor hef- en verladingsapparatuur en in verband daarmee tevens over een voorstel voor een richtlijn inzake liften met elektrische aandrijving.

In het kader van dit laatste is op verzoek van de Europese Commissie door het Comité Européen de Normalisation (CEN) een norm met betrekking tot elektrische personen- en goederenliften opgesteld (EN 81-1).

De Lid-Statens zijn verplicht om, wanneer de beide richtlijnen door de Raad zullen zijn vastgesteld en daarvan aan de Lid-Statens is kennis gegeven, binnen een bij de richtlijnen gestelde termijn de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in te voeren om aan die communautaire wetgeving te voldoen. Het is de bedoeling dat dit, voor wat Nederland betreft, met name zal resulteren in een herziening van het op de Wet op de gevaarlijke werktuigen (Stb. 1952, 104) gebaseerde Liftenbesluit I (Stb. 1956, 167).

Op veiligheidsgronden is het echter nodig dat op de totstandkoming en de uitvoering van de communautaire wetgeving in die voege wordt vooruitgelopen, dat een tweetal onderwerpen welke naar verwachting in die wetgeving zullen worden geregeld, zo spoedig mogelijk in het Liftenbesluit I wordt verwerkt.

Het eerste punt betreft een verbetering van de beveiliging tegen het gevaar voor liftgebruikers om bekneld te raken tussen de liftkooi en de schachtwand waarlangs de kooi zich beweegt. Dat gevaar wordt reeds bestreden door het bestaande artikel 12, tweede lid, van het Liftenbesluit, welk artikel lid in 1969 in dat besluit is ingevoegd (Koninklijk besluit van 17 januari 1969, Stb. 31). Hoewel kan worden gesteld dat de bepaling een gunstige werking heeft gehad, moet uit veiligheidsoverwegingen toch verreweg de voorkeur worden gegeven aan de voorziening die op dit punt in de toekomstige EEG-wetgeving zal figuren.

De voorziening bestaat hierin dat de toegang tot de liftkooi, behalve door de ook reeds in het Liftenbesluit voorgeschreven schachtdeuren, bovendien moet kunnen worden afgesloten door kooideuren. Hierin wordt voorzien in artikel I, onder B, van bijgaand ontwerp-besluit en wel in het tweede lid van de voor artikel 12 voorgestelde tekst. In dat lid wordt, zoals op vele plaatsen in het Liftenbesluit, voor de technische details verwezen naar een norm van het Nederlands Normalisatie-instituut en wel naar de Nederlandse versie van bovengenoemde CEN-norm, te weten de norm NEN-EN 81-1.

Blijkens het voorgestelde derde lid van artikel 12 behoeft de dubbele afsluiting niet te worden geëist ten aanzien van personenliften, bestemd voor goederenvervoer onder begeleiding van de eigenaar of houder van de lift dan wel van personeel van die eigenaar of houder. Daartegenover staat echter dat zodanige liften aan bepaalde technische eisen moeten voldoen. Dit blijkt vooreerst reeds uit de onderdelen a tot en met d van het onderhavige artikellid. Voorts moet worden bedacht dat de bestemming van de liften eveneens om voorzieningen van technische aard vraagt. Daarbij valt met name te denken aan een zodanige plaats van opstelling van de liften, dat deze niet door «onbevoegden» zullen worden gebruikt, hetgeen ook nog met zoveel woorden door een opschrift van die strekking op of nabij de schachtdeuren tot uitdrukking wordt gebracht. De bestemming van de liften kan ook blijken uit een zodanige technische uitvoering, dat de installatie slechts kan worden gebruikt na te zijn gedeblokkeerd met behulp van een sleutel.

Voorts strekt de wijziging ertoe te voorkomen dat de liftinstallatie wordt overbelast, doordat daarvan gelijktijdig door een groter aantal personen wordt gebruik gemaakt dan met name in verband met de nominale last van de installatie toelaatbaar is. De regeling dienaangaande is vervat in het vierde lid van artikel 12.

Ingevolge het vijfde lid is de regeling niet van toepassing ten aanzien van die personenautoliften, waarvoor het maken van een uitzondering recht-

vaardiging vindt in het feit, dat zij bestemd zijn om uitsluitend te worden bediend door personen die met die bediening vertrouwd zijn. Voor deze liften wordt vereist, dat de nominale last berekend is met ten minste 200 kg per m² nuttige vloeroppervlakte. Ten aanzien van deze liften is overigens ook de opmerking over voorzieningen van technische aard van toepassing, die bij de toelichting op het derde lid van artikel 12 werd gemaakt.

Ten slotte is voor de personenautoliften, evenals voor de liften, bedoeld in artikel 12, derde lid, vereist dat zij ook inderdaad niet anders worden bediend dan door personen die met die bediening vertrouwd zijn (het voorgestelde tweede lid van artikel 20). Hierbij is met name te denken aan degenen die bij het verrichten van hun werk regelmatig gebruik maken van de liften en daardoor kunnen worden geacht zich van de aan dat gebruik verbonden gevaren bewust te zijn.

Artikel II bevat een overgangsregeling die moet worden gezien tegen de achtergrond van de omstandigheid dat met de eisen, vervat in met name het tweede en het vierde lid van het nieuwe artikel 12, reeds moet worden rekening gehouden bij het ontwerpen van de gebouwen waarin liften worden geprojecteerd. Dit brengt mede dat genoemde bepalingen zich in elk geval niet zullen kunnen uitstrekken tot reeds bestaande liften en evenmin tot overigens nieuwe liften, maar in een zodanig stadium besteld en vervolgens voor eerste keuring gereedgekomen dat zij, eenmaal geïnstalleerd in de daartoe beschikbare schachtruimte van het gebouw, niet meer voor aanpassing aan genoemde bepalingen vatbaar zijn.

Voor wat betreft bestaande liften (artikel II, eerste lid, onder a), is als peildatum voor de overgangsregeling uitgegaan van 24 januari 1978, zijnde de datum van de Nederlandse Staatscourant (nr. 17) waarin mijn bekendmaking van 30 december 1977 inzake de voorgenomen onderhavige wijziging van het Liftenbesluit is geplaatst.

De tweede categorie liften waarvoor de nieuwe regeling niet zal gelden (artikel II, eerste lid, onder b), wordt, overeenkomstig een daaromtrent gemaakte afspraak met vertegenwoordigers van de liftenindustrie, gevormd door die liften, voor de levering waarvan opdracht is gegeven binnen negen maanden na de datum van 24 januari 1978 en die binnen achttien maanden na die datum voor eerste keuring zijn gereedgekomen. Ten aanzien van deze categorieën liften bevat het tweede lid van artikel II de bepaling dat de toegang van een dergelijke lift voorzien moet zijn van een beveiliging tegen beklemd raken. Deze bepaling komt overeen met het vervallen tweede lid van artikel 12.

Ten slotte moge nog de aandacht worden gevestigd op artikel 7 van de Wet op de gevaarlijke werktuigen.

Ingevolge dat artikel wordt een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in onder meer de artikelen 2 en 6 van dezelfde wet niet vastgesteld dan nadat de daarvoor naar het oordeel van de Minister van Sociale Zaken in aanmerking komende belanghebbenden of organisaties van belanghebbenden in de gelegenheid zijn gesteld om te worden gehoord. Met het oog daarop zijn de wijzigingsplannen voorgelegd aan de Raad van Bestuur in Arbeidszaken als samenwerkingsorgaan van de georganiseerde werkgevers, alsmede aan de Federatie Nederlandse Vakbeweging en het Christelijk Nationaal Vakverbond. Genoemde organisaties hebben in deze geen bedenkingen geuit.

De Minister van Sociale Zaken,
Albeda